

اهمیت ترانزیت
چنان است که چین
به عنوان دومین
قدرت اقتصادی
جهان طرح یک
جاده - یک کمربند
را به عنوان مهم ترین
پروژه سیاست
خارجی خود حول
محور ترانزیت
تعریف کرده است.
همچنین اتحاد
کشورهای غربی
تحت لوای گروه ۷،
یکی از اولویت های
خود را مقابله با طرح
چین عنوان کرده
است.

با توجه به اینکه نقش دولت در تجارت برخی از این کشورها مانند روسیه و چین بیشتر از دیگر بازیگران است، تفاهم های عملیاتی با این دولت ها می تواند نقش مؤثرتری در انتقال کالاهای ترانزیتی آن ها به کریدورهای ایرانی داشته باشد.

● اعزام رایزنان ترانزیتی به سفارتخانه های ایران در کشورهای هدف

جاری ساختن جریان ترانزیت از کشور به رایزنی و هماهنگی های فشرده و تخصصی در کشورهای حوزه بازار ترانزیتی ایران نیاز دارد. هماهنگ کردن شرکت های حمل و نقلی و پیشران ها (Forwarders) در کشورهای واقع در مسیر ترانزیت، مرتبط کردن پیشران های ایرانی و خارجی، پیگیری مشکلات داخلی موجود بر سر راه پیشران های بین المللی و هماهنگ کردن عملیات ترانزیتی میان دستگاه های داخلی و طرف های خارجی از مهم ترین کارویژه های این جایگاه است. با توجه به نیاز عملیات ترانزیت به پیگیری های مستمر و تخصصی، این کار جدا از حیطه وظایف رایزنان اقتصادی و بازرگانی معمول تعریف شده است و به ایجاد جایگاه ویژه ترانزیت در برخی سفارتخانه های کشور نیاز دارد. کشورهای زیر با توجه به موقعیتشان در کریدورهای «شمال - جنوب» و «شرق - غرب» به منظور اعزام رایزن ترانزیتی و همچنین تعریف کارویژه های ترانزیتی باید در اولویت قرار گیرند:

روسیه، آذربایجان، ترکمنستان، قزاقستان، ازبکستان، هند، تاجیکستان، امارات، گرجستان، ارمنستان، قرقیزستان، چین، ترکیه، افغانستان، پاکستان، بلغارستان، فنلاند، آلمان، عراق، سوریه، لبنان.

● فعال سازی ظرفیت های ترانزیتی دریای خزر

ظرفیت ترانزیتی دریای خزر به عنوان یکی از سرمایه های جغرافیایی ایران آن چنان که باید مورد توجه قرار نگرفته است. ضعف ایران در کشتیرانی شمال و نداشتن ناوگان رو-رو و کانتینربر، که از ارکان حمل و نقل دریایی محسوب می شوند، از دلایل این موضوع است. همچنین نهادهایی مانند شرکت کشتیرانی خزر، در ادوار مختلف، عملکرد ضعیفی را در حوزه ترانزیت از خود نشان داده اند؛ به همین دلیل، نیاز است تا ایران برای راه اندازی کریدور شمال - جنوب به تملک و حتی اجاره ناوگان رو-رو و کانتینربر در این دریا اقدام کند؛ این کار نه تنها عملیات ترانزیت، بلکه صادرات ایران به روسیه را نیز تسهیل خواهد کرد. کشتی های رو-رو بیشتر کارکرد صادراتی و کشتی های کانتینربر (به خصوص دارای زنجیره سرد) کارکرد ترانزیتی و صادراتی خواهند داشت. در کنار کشتی لازم است تا تدارکات دیگری همچون تجهیز همه بنادر شمالی به اسکله های رو-رو ریلی و کامیونی، لایروبی بنادر و همچنین تهیه